63ste Jaargang No. 5124 — DAGBLAD — Maandag 2 Juni 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8 Willemstad Adres: Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad: tel. 38.

Amerika en Linggadjati

Invloed op de Nederlandse politiek ?

Paus zegt: „Overwinnaars mogen niet haten"

AMERIKA VOOR UITVOERING LINGGADJATI.

In den Haag werden besprekingen gevoerd door vertegenwoordigers van Nederland en de Verenigde Staten over de economische aangelegenheden betreffende de politieke aspecten in Indonesië.

Uit deze besprekingen blijkt, dat de Verenigde Staten voor een spoedige uitvoering van de overeenkomst van Linggadjati zijn, dit om de politieke veiligheid te bevorderen.

Deze besprekingen zullen in Washington worden voortgezet door H. J. Frederick van de ministerie van overzeese gebiedsdelen. (Aneta, 1.6).

DEVIEZENNOOD ERG GROOT.

Van goed ingelichte zijde wordt vernomen dat niettegenstaande de teleurstellingen omtrent het uitvoer van de overeenkomst van Linggadjati, de Nederlandse regering nog steeds vasthoudt aan de overeenkomst. De deviezennood van de republiek is zo groot in zijn huidige toestand, dat dit ten hoogstens drie maanden kan voortduren. De ondernemingsproducten in de republiek ter waarde van Fls. 400.000.000 wil de republiek verkopen, waarvoor zij dan aan de eigenaars een kleine vergoeding willen geven. Dit is in strijd met Linggadj... daar hierin de Nederlandse regering eist dat de goederen aan de eigenaars worden teruggegeven met een redelijke vergoeding aan de republiek. De lening die benodigd is voor de opbouw van Indonesië kan slechts verkregen worden, indoor Nederland gewaarborgd wordt. Goed ingelichte bronnen weten te vertellen dat Amerika bereid is een lening te verschaffen, indien dit zakelijk verantwoord wordt. (Aneta, 1.6).

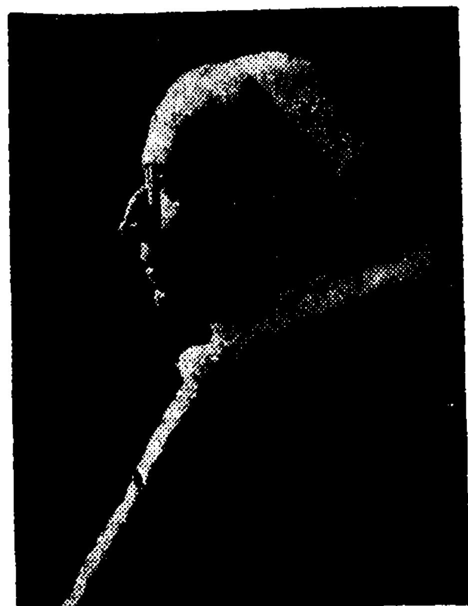
PRODUCTIE CIJFERS.

In een overzicht van de productie der ondernemingsproducten in Indonesië, verklaarde Doctor P. M. Prillwitz dat er 30 ruberondernemingen op Java zijn, waarvan de productie dit jaar beneden de 4500 ton geschat wordt. In Borneo zijn er 2 ruberondernemingen onder Nederlands beheer met een vermoedelijke productie van 4500 ton.

Verder zijn er nog 332 theeondernemingen op Java, die onder Nederlands beheer zijn, welke ondernemingen dit jaar 700 ton zullen produceren. Van deze productie is 1% voor doorvoer bestemd. (Aneta, 1.6).

REDE VAN DE HEILIGE VADER.

De Paus had in Zijn rede harde woorden voor de overwinnaars van de laatste oorlog. Te goed weten wij volgens de Heilige Vader wat voor nameloze ellende de dwalingen van onze vijanden over Europa hebben gebracht en de Paus wilde die fouten niet goed praten. „Maar hoe is het toch mogelijk dat de overwinnende volkeren op hun beurt methodes gaan gebruiken van haat en geweld?" De Paus wees erop dat er een verval aan de gang is wat slechts zal uitlopen op een nieuwe niet te peilen verwoesting van de wereld. (Rome, (AP) 1.5).


Z. H. DE PAUS.

NAAMDAG VAN Z. H. DE PAUS.

Bij gelegenheid van Zijn Naamdag hield Z. H. de Paus een redevoering, waarbij Hij de leiders der volkeren er voor waarschuwde om de kans tot herstel van de relaties tussen de volkeren. (Rome, 2.6).

NOTA AMERIKAANSE REGERING?

Volgens het blad Elsevier heeft de Amerikaanse regering bij de Nederlandse regering een nota doen overhandigen waarin de Verenigde staten uiting geven van hun beduchtheid, dat de nationalistische troebelen in Zuid Oost Aziën, een totalitair zo niet een communistisch karakter krijgen. (Aneta. 31.5).

HONGARIJE.

Ten gevolge van de beschuldigingen van de Russen is de premier Nagy alsmede zijn kabinet afgetreden meldt Aneta 31 Mei.

DE GASPERI.

Het vierde kabinet de Gasperi legde de eed af ten paleize van president de Nicola. Het kabinet bevat tien christendemocraten en vijf onafhankelijken, noch de communisten, noch de socialisten maken er deel van uit.

De socialisten veroordelen het cabinet en willen het onmiddellijk doen verdwijnen, de communisten achten het niet representatief.

De christendemocraten hebben 207 zetels, de socialisten 115 en de communisten 104. In het geheel zijn er 565 zetels. (Rome, (AP) 1.6).

HARBIN.

Onbevestigde berichten uit China melden dat de stad Harbin op de communisten veroverd zou zijn, doch dit kan niet door de nationalistische troepen gebeurd zijn die daar geen geregelde troepen in het veld hebben, wellicht vermoedt men zijn het Mongoolse eenheden onder leiding van generaal Ma Chang Hang. (Nanking, (AP) 1.6).

STUDENTEN ROEREN ZICH.

De studenten in China zouden weer een protest-actie houden tegen de burgeroorlog, dit werd hun ongelijk gemaakt, doch men verwacht toch dat zij zullen protesteren tegen de methode van de regering om op terroristische wijze hun actie dwars te zitten. (Sjanghai, (AP) 1.6).

EEN ONTDEKKING.

Volgens artikelen in de Pravda is er een teleurstelling tussen de brede massa van de arbeiders in Engeland en de topleiding van de Labourparty en deze tegenstelling zijn niet meer verborgen te houden ook al werd op het partijcongres de Margate een voorstel tegen de politiek van Bevin verworpen. (Moskou, (AP) 1.6).

OLIE NIEUWS.

Onder een nieuw benoemde directeur door president Aleman aangesteld zal er bij de Pemex oliemaatschappij een gouvernementsinstelling een verandering worden ingevoerd. De nieuwe president bracht de maatschappij op zakelijke basis. Lonen zullen verminderd worden, tijdelijke arbeiders 4000 in getal zullen worden ontslagen, doch vaste arbeiders 14.000 in getal kregen de garantie te kunnen blijven. (Mexico, (AP) 1.6).

HOOVER-PLAN.

Het half maandelijks verslag van de Amerikanen over de voedsel situatie in Duitsland **spreekt van het zgn. Hooverplan waarbij de kinderen een extra maaltijd krijgen.** Dit plan werd voorgesteld door de oud-president toen hij zijn inspectie tocht gemaakt had. Dit plan werd nu doorgevoerd te beginnen met 14 April jl. Aan 115.00 kinderen wordt nu die extra maaltijd verstrekt. (België, (AP) 1.6).

DE NOTA.

In Batavia menen politieke kringen dat het cabinet aan de Indonesische republiek de nota zal aannemen. Men zal er slechts enkele veranderingen in aanbrengen. De militaire voorbereidingen aan beide zijden maken echter dat de situatie minder gunstig is.

In de republikeinse pers wordt de twijfel aan de goele wil der Nederlanders uitgesproken door een blad geheten „Boeroeh". De nota wordt gezien als een laatste troef van de Nederlanders. (Aneta, 1.6).

NAAR ZUID AFRIKA. OUDE LIEFDE?

Na langdurige besprekingen zal het mogelijk zijn uit Nederland naar Zuid-Afrika te emigreren met speciaal daarvoor door de regering van Zuid Afrika beschikbaar gestelde schepen. (Aneta 31,5).

WAT SJAHRIR ZEGT.

Sjahrir verklaarde dat de Nederlanders in hun nota aan de republikeinse regering mening hebben vastgesteld die na de ondertekening van Linggadjati gevormd zijn en dat de nota het uiterste is van de commissie generaal tegenover de Nederlandse regering kan verantwoorden. (Aneta).

het nieuws van vandaag

Het blad „Het Parool" meende onlangs in Europa een drang naar rechts te bespeuren. Hoe dan ook het is opvallend dat nu na Frankrijk waar Ramadier de communisten uit de regering zette, waar er drie inzaten nu ook Zaterdag jl. nog een flash bericht kwam, dat ook de Gasperi dat aangedurfd heeft in Italië. Deze feiten staan niet alleen, ook op het congres van de Labourparty hadden de linksen die men de schone naam van rebellen betitelde, niet veel succes. Is dit alles een gevolg van de Truman-leer?

Indië houdt de gemoederen bezig vooral nu — alweer volgens Elsevier, welk blad ook de notulen van Linggadjati te pakken kreeg — Amerika te kennen zou gegeven hebben dat men in het Witte Huis bevreesd is, dat het in Indië op communisme uitdraait.

In Indië zijn nog heus wel mensen die van Nederland houden, ze kennen de Nederlanders de „Londo's", en gedenkwaardig was het woord van het lid van de volksraad Raden Kamil, dat het de missie en de zending geweest zijn, die Nederland weer bemind hebben doen worden in Indië.

'We kennen reeds de nota waarbij de Amerikaanse regering er op wees, dat men zijn eigendommen in Indië graag terug wil hebben. Amerikaanse invloed werd vermoed in de overhaaste ondertekening van Linggadjati. Het wordt een nieuw hoofdstuk in het boek. De houding van Amerika tegenover de wereld na de tweede wereldoorlog?

Nagy de premier van Hongarije is maar afgetreden, daar hij niet meer persona grata is bij de Russen. Moet Rusland zijn invloed over Hongarije gaan uitstrekken?

Z. H. de Paus hield een rede bij gelegenheid van Zijn naamdag. De Paus liet uitkomen, dat Hij de tijd zeer belangrijk acht en ziet als een kans om de relaties tussen de volkeren te herstellen, doch Hij komt op tegen die overwinnaars, die dezelfde methode van terreur en geweld gebruiken als degenen die zij daarom gingen bevechten. Het is nogal duidelijk wie hier bedoeld zijn.

Laatste berichten uit Indië laten zien dat de nota wel zal worden aangenomen.

De republiek zit aan de grond, ook hier moet Amerika de oplossing brengen.

Truman gaat naar Canada, Alaska is hem te koud.



KONINGIN EN PRINSES OP MUIDERSLOT.

Kunstenaar en geleerden bijeen.

De viering van het derde eeuwfeest van P. C. Hooft is een succes geweest, maar al wat zij te genieten gaf aan oog en oor, werd overtroffen door de feestelijkheid van de sluitingsavond.

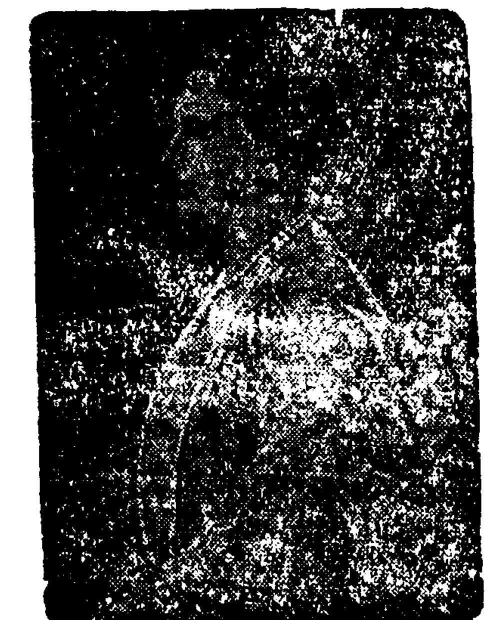
Op het Muiderslot, dat voor de volgende maanden ingericht blijft in de stijl der 17e eeuw, waren Nederlandse kunstenaars en kunstliefhebbers bijeen om in de sfeer van Hooft zelf zijn eeuwfeest te vieren. Het was een ontroerend ogenblik, toen in dit gezelschap van artisten Hare Majesteit de Koningin en Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana werden aangekondigd. De Koningin verscheen in de kunstenaarskring en werd begroet door den voorzitter van het nationaal Hooft-comité, M. H. J. Reinink, die op geestige wijze herinneringen uit Hoofts correspondentie op hedendaagse verhouding toepaste.



Het Gezelschap voor oude muziek, onder leiding van Hans Philips speelde op allercharmantste wijze enige composities uit de 17e eeuw op instrumenten uit die tijd.

Leerlingen van de Toneelschool brachten de Timon-scène uit Gerard van Velzen ten gehore en Jkvr. Claudine Witsen-Elias besloot het programma met voordrachten van Hoofts liederen en proza.

Daarna bleef het kunstzinnig gezelschap nog tot in de nacht bijeen, zich bewegend in de zalen en torens van het oude slot en, door het prachtige lenteweer begunstigd, op het slotplein en de omgeving. Het was een avond van velerlei genoegens.



OP DE RAND VAN DE HONGER.

Als afschrikwekkend voorbeeld voor elke aspiratie naar overheersing grift zich momenteel het einde van het „Duizendjarig Rijk" in de annelen van de menselijke historie. De honger en zijn attributen blijken te staan aan het einde van wat eens een roemrijke weg scheen. Zijn heerschappij overleefde zelfs de conferentie van Moskou en dreef de belangstelling van de pers wederom naar de verschijnselen, welke daarbij op sociaal-economisch gebied aan de dag treden of er invloed op uitoefenen.

Doch tevens kwam daarbij de noodzaak aan deze toestand in het belang van de rest van de wereld een einde te maken naar voren. Immers slechts krachtdadige hulp van buiten zal kunnen verhoeden, dat de thans overheersende stagnatie zal leiden tot het terugtrekken van staten als bezettingsmachten. Een ontwikkeling, waarop misschien verborgen nazie-breinen hebben gespeculeerd, maar welke aan de aandacht van de wereldpers niet is ontgaan. Hier ligt een terrein, waarop de hervormende krachten in Duitsland zelf de ernst van hun streven kunnen aantonen.

DE ZEVENDE FACULTEIT.

Bij de behandeling van de begroting van het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen heeft Minister Gielen vorige week in de Eerste Kamer een paar opmerkingen gemaakt over de instelling van de zevende faculteit aan de Universiteit te Amsterdam.

Uit de woorden van de Minister bleek — aldus het „Algemeen Handelsblad (17/5) dat het voor hem niet vaststaat, dat deze **faculteit nu juist het best aan de Amsterdamse universiteit zou kunnen worden gevestigd.**

Door er voorts bezwaren zijn ingebracht o.a. door de Nederlandse Economische Hogeschool te Rotterdam en ook de Onderwijsraad bedenkingen scheen te koesteren, krijgt de schrijver de indruk, „dat de oude rivaliteit tussen de instellingen van hoger onderwijs zich hier doet gevoelen. Het is bekend, dat ook andere instellingen van hoger onderwijs plannen of aspiraties hebben om in een of andere vorm een politieke en sociale opleiding te geven."

en van verschillende niet Amsterdamse zijden schijnt men nu te menen dat eerst het rapport van de nu een jaar werkende commissie tot reorganisatie van het hoger onderwijs verschenen en verwerkt zou moeten zijn, voordat er over het aadsbesrluit van Amsterdam een beslissing kan worden genomen".

Dit is onnodig.

„Zeker, er is iets te zeggen voor de opvatting, dat er niet maar telkens nieuwe faculteiten uit de grond moeten schieten — de Amsterdamse Universiteit heeft nu al een zesde en een zevende, tegen de andere universiteiten ten hoogste vijf, en wanneer zal de achtste van Amsterdam komen? Zo vraagt men dan. Inderdaad, er mag geen al te wilde groei zijn. Maar aangenomen, dat de ontworpen politieksociale faculteit wel degelijk in een behoefte zal voorzien (iets dat naar wij menen niet voor twijfel vatbaar is) dan behoeft o.i. dat bezwaar van „te veel" faculteiten, niet de doorslag te geven. Het is niet nodig, van het getal zeven te schrikken. De indeling der faculteiten is al lang verouderd, en zal bij een principiële reorganisatie van het hoger onderwijs toch moeten worden herzien."

(R.V.D.)



STATENLID SMIT ZEI IN SURINAME

„Investering van Curaçaose kapitaal zal stranden op te hoge belasting. Hierziening van de bestaande heffing is dringend nodig."

Statenverslag

De vergadering is reeds afgelopen en duurde slechts 1½ uur

Dit betekent het einde voor D. P.

Bij afdeling VIII: Watervoorziening, Landbouw, Veeteelt en Visserij vraagt de heer E. Jonckheer het woord om te bepleiten dat het bestuur moet uitzien naar mogelijkheden op het gebied van landbouw en veeteelt omdat als eens de olie mocht weggaan van Curaçao het niet nodig hoeft te zijn dat de landskinderen hun eiland ontvluchten. Ook brengt hij ter sprake de hogere kosten voor het water terwijl de qualiteit van het water op Otrabanda vooral zeer slecht te noemen is. Het water is niet eens geschikt als waswater gebruikt te worden.


COR. JONCKHEER.

Spak weinig; zijn neef des te meer.

De heer Mäal vindt het eigenaardig en onbegrijpelijk dat de Directeur van Landswatersvoorziening op Curaçao dammen afkeurt en deze op Aruba aanbeveelt. Hij is een grote voorstander om graafmachines te bestellen om op machinale wijze putten te graven.

Hij bespreekt het rapport van Frater Radulphus en komt tot de conclusie, dat het bodemwater hoe langer hoe dieper terugzinkt. Waar het geld toch op Curaçao als zeewater vloeit zag hij liever distillatie-inrichtingen om zeewater te destilleren, dan om bodemwater te gebruiken.

De Heer Eman vraagt ook even het woord om te concluderen, dat de Arubaanse boeren wijzer zijn dan de bedroefsboer. De Directeur van het Departement L.V.V. bepleit de uitzending van een deskundige op het gebied van geologie. De deskundige moet echter ook economist zijn.

Als de Bestuursgemachtigde het heeft over valleidammen lijkt het wel een vertrouwelijk gesprek tussen hem en Dr. Maal. De andere leden, die verder af zitten, geven tekenen van ook te willen horen wat er gezegd wordt, waardoor de voorzitter den Bestuursgemachtigde verzocht om luider te spreken.

De bestuursgemachtigde deelt mede, dat er pogingen zijn aangewend om graafmachines te bestellen uit Engeland, Amerika en Puerto-Rico, maar dat men nog geen succes had. Ook bepleit hij de stichting van een soort leenbank en veeteelt. Gaarne zag hij ook een Statenlid opgenomen in de directie.


HOOGEVEEN.

Belt op: „Lenen of niet?"

De directeur zag gaarne de destillatie-inrichting op het Rif uitgebreid, waardoor Otrabanda geheel op zichzelf kan staan.

De kostprijs van het water passeert de revue. Vroeger heeft men altijd geleverd beneden de kostprijs. Thans heeft men meer uitgaven. Het personeel werd o.a. verdubbeld. Het is dus logisch, dat de verbruikers een gedeelte van de verschillende kosten helpen dragen.

Dr. Maal, die reeds eerder zijn schoenen had uitgetrokken, maakt de boel nog fraaier door nu als hij spreken gaat, zijn ene voet op de stoel te plaatsen om zijn woorden zeker meer kracht bij te zetten. Hij wil de distillatie-inrichting op het Rif afbreken en ergens anders neerzetten. De verkregen ruimte op het Rif kan dan dienen voor een toeristen-hotel.

Bij afdeling IX: Economische Zaken houdt de heer E. Jonckheer weer een van zijn weinig belangrijke redevoeringen. Hij vraagt strenger toezicht op verkoopsprijzen. Hij is blij over het resultaat van de dollar-commissie.

Dokter Maal vraagt of het niet goedkoper zou zijn wanneer het Gouvernement zelf de Ongevallen- en Ziekteregeling ter hand nam in plaats van dit op te dragen aan een particuliere maatschappij. De Bestuursgemachtigde deelt mede, dat er slechts een proef genomen wordt. Men heeft een contract met de maatschappij Fatum voor **een jaar.**

De heer Jonckheer ontpopt zich als een warme voorstander voor het behouden van de Konin Emmabrug. Hij meent ergens gelezen te hebben, dat het Bestuur de brug niet zou verwijderen, ook al wordt er een hoge brug gebouwd. Hij vindt dat juist gezien; want juist de brug trekt de toeristen. Typisch is het, dat dezelfde heer Jonckheer later de gelden voor onderhoud van deze brug afstemt. Dat is zeer consequent!

Verder zag de heer Jonckheer gaarne de bushaltes des avonds verlicht. De bestuursgemachtigde stelt hem gerust, dat hiervoor reeds opdracht is gegeven.

Bij elk artikel stemmen de heren E. Jonckheer en Dr. Maal tegen. De overige leden stemmen allemaal voor. Dat wordt eentonig, denkt de heer Eman en stemt bij artikel 101013 ook eens een keer tegen (misschien van de slaap). De heer Mr. Henriquez vindt het leuk en doet dit ook bij artikel 101118 en 101213.

Langzamerhand zijn we bij Afdeling XII: Defensie gekomen.

De Heer Maal vindt het ontoelaatbaar dat er van Curaçaose bezittingen, o.a. kampementen, auto's etc. gebruik wordt gemaakt zonder vergoeding. De bestuursgemachtigde kan hierop niet antwoorden, want Overste Van Dun zit op Bonaire. In de nota van het Eindverslag staat er dat dit geregeld zal worden op de Rijksconferentie. De Heer Jonckheer spuwt zijn gal uit over het bestuursbeleid. Misschien komt er pas over 50 jaar een Rijksconferentie, misschien ook nooit. Intussen gaat men rustig door met het gebruik van deze goederen. Een rekening, die later wordt ingediend, zegt Dr. Maal is dan automatisch verjaard.

Het amendement Gerharts om de gelden voor een nieuwe Politiewacht op Rio Canario en een Politiegarage op Mundo Nobo wordt aangenomen. Tegen stemden de heer C. Jonckheer en de Voorzitter.

Over de lening ontbrandt een geweldig debat tussen den heer



TMAN HENRIQUEZ
Wist van volhouden.

Plantz en den Bestuursgemachtigde. De Heer Plantz wil niet lenen als er een reservefonds van 1½ millioen aanwezig is. De Bestuursgemachtigde schijnt zeer godvrezend te zijn, want hij haalt zelfs texten uit de Bijbel aan om zijn betoog klem bij te zetten. De redenering van den heer Plantz noemt hij technisch onjuist. De heer Plantz zegt, dat hij misschien geen technicus is, maar als het over cijfers gaat, moet de Bestuursgemachtigde toch een beetje vroeger opstaan.

Eman heeft geen bezwaar, dat moeder van haar kinderen leent, maar als moeder het niet nodig heeft, moet zij niet lenen.

Mr. Henriquez is niet voor de lening. Is het later nodig om te lenen, dan is er tijd genoeg.

De Heer Maal beschouwt deze leningsquaestie als philantropie van het Bestuur om het pensioenfonds gelegenheid te verschaffen tot het beleggen van gelden.

De Heer Römer brengt licht in de zaak. Hij raadt den heer Plantz aan om het Bestuur het voorstel te doen in plaats van een lening aan te gaan, de gelden van het Reservefonds te gebruiken. De Heer Plantz doet dit voorstel, doch de Bestuursgemachtigde weigert dit voorstel over te nemen. De Heer Henriquez stelt voor de uitgaven met 1 millioen te verminderen.

Het voorstel Plantz wordt aangenomen en wordt de lening dus van de begroting afgevoerd.

Als men bij het Onderwijs is gekomen uit E. Jonckheer zijn vreugde over het feit, dat er eindelijk een nieuwe Emmaschool komt. Later stemt hij de gelden voor de bouw van deze school af.

Dr. Maal wil weten waar de nieuwe A.M.S. komt. De A.M.S. lijkt wel een voetbal, die gaat van doelpunt tot doelpunt. (Hij bedoelt van doel tot doel.)

Om 13.35 uur arriveert Overste Van Dun en begeeft zich als een schooljongen, die te laat komt naar de katheder van den Voorzitter. Na opgaaf van de reden van zijn laat komen, mag hij gaan zitten.

Een ziekenhuis voor St. Eustatius zal op de Suppletoire Begroting 1947 geplaatst worden.

De Heer E. Jonckheer begaat voor de zoveelste keer een flater en wordt door Ir. Groote terecht gewezen. I. Groote stelt voor om het bedrag voor havenaanleg met 1 millioen te verminderen om alzo een sluitende begroting te krijgen.

De Heer Gerharts heeft het voor 100.000 gulden voor de aanleg van een L-pier. De Heer Groote geeft in overweging om de letter L te schrappen en gewoon pier te laten staan (het kan dus een X-pier worden).

Bij artikel 290104 roep Eman ineens tegen (zeker voor afwisseling). Aan de overkant roept E. Jonckheer bij een der laatste artikelen vóór.

Om 14.10 uur komt er aan de comedie een eind en is de begroting ondanks de obstructie van de heren E. Jonckheer en Maal aangenomen. Het is den heren E. Jonckheer en Maal dus niet gelukt de begroting tegen te houden. Zij leden een volkomen nederlaag.

Aan het eind van de vergadering geeft de heer E. Jonckheer uitleg van zijn houding. Hij had veel van een „ridder van de droevige figuur". Hij bedankt den Heer Maal voor zijn solidariteit en bestempelt hiermede de nederlaag van de Democratische Partij na een dwaze houding.

De Democraten die in de put zaten, maakten bij monde van Dr. Maal bekend een telegram van Dr. Da Costa Gomez te hebben ontvangen van de volgende inhoud:

Overkomst urgent. — Verzoeke medewerking.

De Voorzitter had ook een telegram ontvangen. Het is onbegrijpelijk hoe Da Costa Gomez nog vertrouwen heeft in een figuur als Maal. (Wij hebben dit vertrouwen helemaal niet — integendeel.)

De vergadering besluit een brief te sturen aan den Gouverneur en een telegram aan Dr. Da Costa Gomez over deze quaestie.

Als laatste spreker begaat Eman de dwaasheid om als tegenstander van Maal en Jonckheer dezen heren een compliment te maken. Hij was door hen aangezocht mede te doen, maar weigerde. Hij noemt de Her Plantz, de man van practische inzichten.

Tegen 14.30 uur wordt de vergadering gesloten en is iedereen blij naar huis te mogen.

Gerharts bedankte Voorzitter Desertine voor zijn volhouden, en den heer Evertsz voor zijn werk. „De laatste is met zijn neus in de boter gevallen". Niemand ging nog in op de woorden van Jonckheer.

Later op de middag werden er bulletins van de Democraat verspreid, waarin de heren E. Jonckheer en Maal hun standpunt verdedigden. Neen, mijne heren, deze drogredenen slikt het volk zo maar niet meer. Het volk eist competente volksvertegenwoordigers en geen clowns in de Staten, die niet eens weten hoe zij zich in het Parlement moeten gedragen.

De drie redenen op het bulletin zijn ook niet precies dezelfde als die men opgaf in de Staten, doch dat kwam van de slaap. En hiermede heeft de Democratische Partij voor ieder ernstig mens afgedaan......

Een laatste opmerking.

Het blijkt dat de rapporteurs van de begrotingsstukken soms een verkeerde indruk gewekt hebben. Er staat soms in de stukken: de Staten zijn van mening, terwijl dat hlemaal niet het geval is; er werden daar individuele opinies weergegeven. Dit heeft zelfs de Rijksvoorlichtingsdienst in de war gebracht.

Deviezen

De Deviezencommissie bericht:

Zoals verondersteld mag worden bekend te zijn loopt per 1 Juni jl. de bestaande dollartoelage van Curaçao af, welke inhoudt, dat Nederland maandelijks een bedrag van $ 1.300.000 tegen sterling aan Curaçao ter beschikking stelt. Eveneens mag worden bekend geacht, dat deze toelage zijn oorsprong vindt in het feit, dat de Curaçaose inkomsten aan ponden sterling noch convertible noch transferable zijn. Van die datum af zou dus, zonder dat een nieuwe voorziening zou kunnen worden getroffen, Curaçao dit bedrag maandelijks moeten ontberen, hetgeen, en dit is zonder meer duidelijk, voor de voorziening van het Staatsdeel, funest zou zijn.

Maar zelfs als de Regering zich bereid zou verklaren — al dan niet verbonden aan voorwaarden — de $ 1.300.000 te blijven fourneren, dan nog zou de handel na bovengenoemde fatale datum aan grotere restricties gebonden moeten worden dan ooit het geval was, aangezien door allerlei invloeden de $ 1.300.000 geenszins voldoende waren om de handel op een gewenst peil te houden. Uit een saldo dat de Curaçaose Bank bij de National City Bank te New York aanhield, moest dan ook in de laatste tijden maand op maand ongeveer $ 500.000 gesuppleerd worden teneinde afzakking van de handel te voorkomen. Dat saldo is practisch gesproken de uitputting zeer nabij.

De Gouverneur van Curaçao zond derhalve een delegatie naar Nederland teneinde voorzieningen te treffen voor een regeling na 1 Juni as. De delegatie kreeg tevens de opdracht te bewerken, dat Curaçao meer dan voorheen het geval was, zou kunnen profiteren van de aankoopmogelijkheden in Nederland en de Europese landen, waarmede Nederland handels- en monetaire overeenkomsten heeft afgesloten.

De Deviezencommissie heeft na ommekomst der Delegatie beraadslaagd omtrent de voor de toekomst te volgen deviezenpolitiek. Doch alvorens de conclusie, waartoe voornoemde commissie is gekomen, weer te geven, wordt nog eens — wellicht ten overvloede na wat reeds in de bladen omtrent het resultaat is geschreven — in het kort het bereikte uiteengezet. Het is samengevat dus zo dat het pondensaldo, ontstaan in de voorafgaande jaren gebruikt kan worden voor toekomstige pondenaankopen, dus transferable geworden is, en dat pondeninkomsten, ontstaan na 1 Juni jl. geconverteerd mogen worden in de valuta's welke Curaçao nodig heeft voor haar reële invoerbehoeften.

Dit resultaat overtrof de verwachtingen daar Curaçao voortaan vrij zal zijn, voorzover haar toekomstig pondeninkomen dit toelaat en voorzover de restrictie, vervat in de omschrijving „reële invoerbehoeften" daar mede niet in strijd is, vrijelijk over de door haar nodig geachte valuta kan beschikken. Haar toekomstige pondenbehoeften kan zij bovendien dekken uit het oude pondensaldo.

Een tweetal restricties manen tot voorzichtigheid. In de eerste plaats heeft de Delegatie de toezegging moeten doen dat een deviezencontrole gehandhaafd zal blijven (dit in verband met de bovenaangehaalde clausule waarbij Curaçao valuta mag aantrekken nodig voor haar reële invoerbehoeften: controle blijft dus nodig om niet-reële invoer t eweren).

In de tweede plaats kan de gedane toezegging slechts gehandhaafd blijven zolang de betalingsbalans Nederland-Engeland niet scheef gaat lopen. Men moet dit laatste zo verstaan, dat indien Nederland gedurende langere tijd zwaar debet zou staan bij de Bank of England het zou kunnen gebeuren, dat de Bank of England verdere afgifte van convertible ponden zal gaan weigeren. Uit diverse besprekingen is gebleken, dat deze toestand niet verwacht wordt.

Zoals gezegd, hebben in de Deviezencommissie en ook met de Deviezen-Adviescommissie besprekingen plaats gevonden teneinde te bezien welke veranderingen de bereikte resultaten in de deviezenpolitiek van Curaçao zouden kunnen hebben. Hoewel algemeen een opheffing van het deviezenquotasysteem met daarnaast een lijst van luxegoederen waarvan de invoer verboden of beperkt zou zijn, als ideaal werd aanvaard, gaven de vele onbekende factoren, waarover men pas inzicht kan krijgen enige tijd nadat de nieuwe situatie een feit geworden is, aanleiding tot voorzichtigheid. De Deviezencommissie heeft derhalve besloten de oude toestand voor de eerstkomende maanden te bestendigen, waarbij echter de toezegging kan worden gedaan, dat aanvragen buiten het quotum om ruimer zullen worden toegestaan. Over enkele maanden zal de Commissie definitieve wijzigingen kunnen toepassen.

Een andere beslissing waartoe kon worden gekomen is, dat vordering van opbrengsten van dollarbeleggingen onder de huidige regeling niet meer zullen plaats vinden en deze opbrengsten wederom in dollarbeleggingen kunnen worden omgezet.

Een consequentie van het bereikte resultaat is dat ponden gelijk geworden zijn aan dollars. Immers een toekomstige pondenuitgave met nieuwe ponden vermindert met een gelijk bedrag de mogelijkheid ponden in dollars om te zetten. Een gevolg hiervan is weer dat ook het oude pondensaldo alleen zal kunnen worden gebruikt voor reële invoerbehoeften daar anders eerder convertible ponden voor aankopen in pondenlanden zullen moeten worden ter beschikking gesteld. Het zal derhalve duidelijk zijn, dat tot nader bericht ook voor pondenaankopen vergunning der Deviezencommissie van node zal zijn.

Tenaanzien van de aankopen van Curaçao in Nederland en Europese accoordlanden en de betaling daarvan.

a) Nederland.

De Nederlandse leveringen aan Curaçao hebben naast die van Nederlands Oost-Indië de hoogste prioriteit en gaan vóór de uitvoer naar elk ander land, tenzij handelspolitieke afspraken met andere landen daardoor in het gedrang zouden komen of de eigen Nederlandse voorziening ernstig zou worden geschaad. Van hetgeen Nederland kan leveren werd een lijst overgelegd. Voor de Curaçaose aankopen in Nederland — en dit is ook het geval indien gekocht wordt in een derde landen via Nederland — betaalt Curaçao in de eerste plaats Curaçaose courant en zodra Nederland geen Curaçaose courant meer nodig heeft, oude ponden.

b) Accoordlanden.

Voor die Europese landen, waarmede Nederland overeenkomsten afgesloten heeft, zijn en worden voor Curaçao contingenten vastgesteld. Voor de aankopen in die accoordlanden stelt Nederland de valuta van Curaçao beschikbaar waarvoor Curaçao Curaçaose courant en/of oude ponden betaalt. Voo de aankopen boven de contingenten betaalt Curaçao of rechtstreeks de valuta welke het land van aankoop wenst, zo mogelijk nog oude ponden, of via Nederland, waarvoor Nederland van Curaçao convertible sterling krijgt.

Door het contingentensysteem wordt een vlotte behandeling van de aankopen in derde landen gewaarborgd, waarbij het echter nodig is dat aanvragers beschikken over een copie van de door de Curaçaose Deviezencommissie afgestempelde bestelling. Een verdere vereenvoudiging is dat aanvragen niet meer gericht worden tot de Nederlandse Bank, doch tot de C.D.I.U. te Den Haag.

Aankopen met verrekening met andere dan bij het monetaire accoord overeenkomen valuta, d.w.z. extracontingentale aankopen, zijn in strijd met de monetaire overeenkomst. Het is derhalve nodig in dergelijke gevallen de toestemming te vragen van het Directoraat-Generaal, voor Buitenlandse Economische Betrekkingen.

Aan die instanties die speciaal de handelsbelangen voorstaan, zullen nadere details over deze regeling worden verstrekt.

(Bovengenoemde verklaring is reeds gedeeltelijk gepubliceerd in de Amigoe van 25 Mei jl. Dit is echter de officiële verklaring. Red.)

VERLOOFD

HENK BRAAM

en

AGNES ADNEY

Willemstad, 1 Juni 1947.

CURAÇAO

K.N.S.M.

De „Castor" vond vertraging en zal pas 10 Juni aankomen. De „Stuyvesant" staat voor de vijfde opgetekend als vertrekkend.

SCHEEPSBERICHTEN.

31 Mei 1947.

James W. Wheeler naar Engeland; Pont Audomer van La Guayra; Alcoa Clipper van La Guayra; Boskoop naar Madeira.

1 Juni 1947.

Alcoa Clipper naar Trinidad; Hermes van Trinidad; A. F. Warren naar Las Piedras; Tiberius naar La Guayra; Pont Audemer naar Barranquilla; Seaboard Star van Cistobal.

RECOLLECTIE.

De onderwijs vereniging Don Bosco hield gisteren middag een recollectiedag op Welgelegen, Habay voor onderwijzers. Er namen vele leden aan deze recollectie deel.

AUTONOMIEFONDS.

Naar we vernamen is er een onjuist bericht doorgegeven aan onze krant, het is niet waar dat het autonomie fonds een huis gekocht heeft aan de Penweg.

GOUVERNEUR KASTEEL TRINIDAD.

In de „Sunday Guardian" van 18 Mei jl. is een photo opgenomen van Gouverneur en Mevrouw Kasteel in gezelschap van Majoor A. O. Bolus, privé-Secretaris van Gouverneur Sir John Shaw.

In het bijbehorende artikel wordt de heer Kasteel genoemd Gouverneur-Generaal van Nederlands West Indië.

Gouverneur Kasteel verklaarde aan de „Sunday Guardian" dat Mr. A. T. Marryshow, Lin van het Wetgevend College van Grenada, Aruba moest verlaten, „omdat zijn papieren niet in orde waren". (De West).

VERTROKKEN.

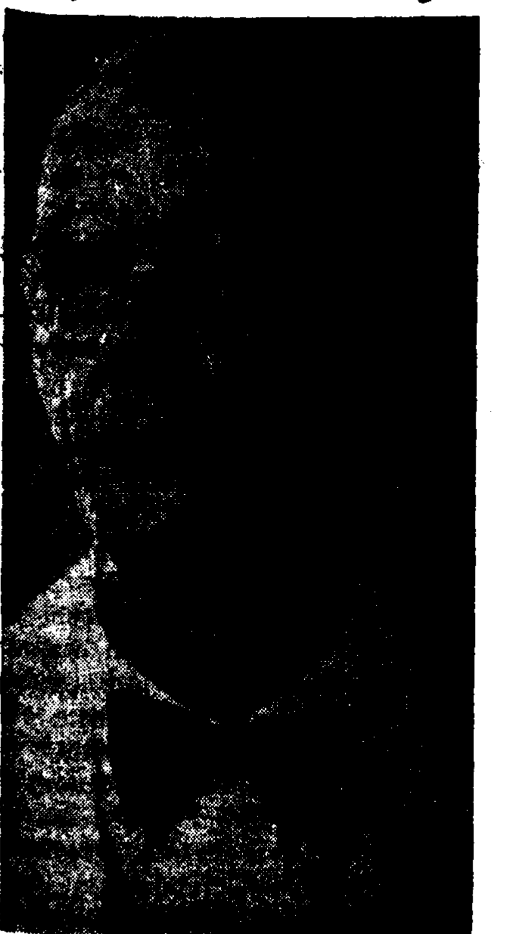
De beide Portorikijnse missionarissen, de Paters Dominicanen van Kessel en Welschen verlieten gisterenmiddag Curaçao met bestemming Nederland.

K.L.M.

Het K.L.M.-vliegtuig dat naar Nederland is vertrokken is heden morgen 4 uur (Curaçaose tijd) te Amsterdam aangekomen.

NAAR HOLLAND.

De alom bekende figuur uit het Curaçaose leven de heer Boskaljon van het orkest, vertrok naar Nederland. Hij zal daar een



vacantie gaan genieten van enkele maanden, en hoopt Curaçao op 1 Oct. weer terug te zien.

ALCOA-LIJN.

„Curaçao", zegt men, „is het middelpunt der aarde". Het lijkt er op en daarom kwam de Alcoa-lijn, die nu ook passagiers accomodatie heeft natuurlijk ook naar Curaçao. Het was Zaterdagmiddag dat het eerste schip van deze lijn de nieuwe Alcoa clipper de haven binnenliep. Het schip is slank van lijn, heeft de bekende Alcoa zilvergrijse kleur en is afgezet met rood. Tegen half zeven kwam een talrijk gezelschap op uitnodiging van de agent van deze maatschappij een bezoek brengen aan dit nieuwe schip. Het lag aan de Groote werf aan de Scharloo zijde.

De cocktail-party had een gezellig verloop en men stond vol bewondering over de moderne inrichting van deze schepen.

De Alcoa Steamschip Company Inc., geeft verbinding met Mobile, New Orleans, waarna de lijn Curaçao aandoet. Het komt op Curaçao via Porto Cabello en verbindt ons verder met Maraçaibo en ons eiland dat ons broertje heet, Aruba. De schepen nemen vracht mee uit Curaçao, de maatschappij geeft ook bemiddeling tot het leggen van handelsrelatie in de Verenigde Staten, dit laatste is een modern soort service.

Agenten voor de Alcoa lijn zijn op Curaçao de heren S.E.L. Maduro & Sons. Onze dank voor de vriendelijke uitnodiging.

Men bericht ons verder dat een reis naar Aruba ƒ 26,— kost en naar Maracaibo ƒ 70.—.

GEEN FEDERATIE.

Een paar keer signaleerden we reeds berichten als zou er hier in het Caraibische gebied een verlangen bestaan om uit te groeien tot een staatkundige eenheid van al de Caraibische eilanden. Die berichten kwamen uit Parijs. Ook het blad „Je Mantiendrai" kwam er twee keer mee aandragen, nu krijgen we krantenknipsels uit New York, naar we menen uit de „Times" waarin eenzelfde geluid, ook wij hier op Curaçao en Aruba zouden als bezeten van een „epidemische ziekte er op uitzijn een stukje te worden van die nieuwe Caraibische staat.

Er is niets van aan voor deze eilanden, wel is het waar dat in Sept. in Montego Jamaica zulk een congres voor het Caraibisch gebied wordt gehouden waar men plannen zou willen maken voor een dergelijke federatie.

Er moet met kracht geprotesteerd worden tegen een dergelijke berichtgeving. Een staat van al die eilanden is ook wel een zeer kunstmatig geheel, want ieder weet toch ook hoe sociologisch, economisch, raskundig, enz. enz. al deze eilanden verschillen en er wel betrekkingen waren tussen deze eilanden, doch totaal geen eenheid.

Die mijnheer Seymour Berkson schrijft in bedoeld Engels artikel, dat men deze eilanden met het idee verder zal bestoken. Caveant Consules.

PADRE ALPHONSO ALDUAN.

De bekende redenaar uit Venezuela reeds bekend op Aruba en Curaçao bezoekt momenteel weer ons eiland en hield gisteren een predicatie zowel in de kerk van Pietermaai als van Otrabanda. Hedenavond zal hij nog een speciale predicatie houden voor de mannen. De preek vangt aan om 8 uur.

CUROM.

Door technische misverstand kon de uitzending van de H. Mis in de Kerk op Groot Kwartier gisteren niet op tijd beginnen, tijdens de preek kon de aansluiting pas tot stand komen.

FABIOLA.

Op de kostschool van het St. Martinusgesticht werd gisteren met veel succes door de kwekelingen het bekende toneelstuk handelend in de eerste tijden van het Christendom „Fabiola" opgevoerd. De opvoering was een groot succes.

VOLKSGEZONDHEID.

Een nieuw publicatieblad bepaalt, dat de chef van de geneeskundige dienst op Aruba de directeur van de openbare gezondheidsdienst mag vervangen bij de controle op de verkoop van eet en drinkwaren, die wellicht nadelig zouden kunnen zijn voor de volksgezondheid.

CURAÇAOS MUSEUM.

De stichting het Curaçaos Museum ontving een prachtige gift van de CPIM. Het was een gift groot 25.000 gulden.

Voorwaar een mooie geste ter behoud van cultureel bezit van Curaçao.

MR. ISAAC DEBROT.

Op 12 Juni as. gaat Mr. Isaac Debrot voor enkele dagen naar Haïti.

Tegen 29 Juni hoopt Mr. Debrot terug te zijn.

LT. CORSTEN.

Surinamer Luitenant ter zee 1e klasse.

De Luitenant ter zee 1ste kl. H. Corsten is na genoten verlof in Nederland geplaatst aan boord van Hr. Mr. Karel Doorman. Zijn functie is Oudste 1ste klasse. De commandant is: „Kolonel „de Booy". Eerste officier Kapitein Luitenant ter zee Logger.

Hierop volgt in rang de Oudste 1ste klasse officier de Hr. Corsten.

De Heer Corsten is gedurende de oorlog geweest, 1ste officier bij de staf. Om tot Overste te worden bevorderd moet hij enige tijd thans practisch op de vloot dienen.

Hr. Mr. Doorman heeft een bemanning van 700 man.

Dit schip is na de oorlog het eerste en enigste Nederlandse Vliegdekschip.

(De Surinamer).

UITSLAG VAN DE LOTERIJ TEN BATE VAN DE CURAÇAOSE SPORTCLUB.

1e prijs	8059
2e prijs	5352
3e prijs	4631
4e prijs	0637
5e prijs	2325
6e prijs	2500
7e prijs	4867
8e prijs	4263

De prijzen kunnen afgehaald worden bij den Heer Ivan Moreno, Scharloweg 156.

RECTIFICATIE.

In de advertentie omtrent maximum-prijzen van levensmiddelen, verschenen in onze editie van jongstleden Zaterdag 31 Mei, is helaas een drukfout geslopen, welke wij hierbij ter vogrkoming van misverstand herstellen.

Onder prijzen, vastgesteld voor de handel in het klein stond onder 2 abusievelijk vermeld als prijs waartegen alle soorten witte brood moeten worden verkocht, per 100 gram 0.67½ G. Dit moet zijn: per 1000 gram.

WIJ ONTVINGEN

Verslag jaarvergadering „Sun Life Company of Canada". Het geeft een financieël overzicht aan de hand van de toelichting van de heer Wood.

„DE PASSAAT".

We ontvingen het tijdschrift „de Passaat". Gelijk altijd is het blad goed verzorgd en geeft het veel nieuws. Sociale beschouwingen, telt het minder. De kleine passaat geeft veel grappen. Ingezonden stukken worden niet opgenomen, doch geestig verwerkt in de kleine passaat.

Men had deze keer niet veel en knipte daarom maar wat uit de Amigoe.

FILM

DAGBOEK VAN EEN DORPSPASTOOR.

Bernano's werk wordt verfilmd.

Onze Parijse correspondent meldt:

De draaiboekschrijver Jean Aurenche, die o.m. tezamen met Jeast Bos André Gidé's „Symphonie Pastorale" voor de film bewerkte, gaat thans ook als regisseur optreden. In opdracht van een der Franse filmmaatschappijen zal hij Bernano's „Dagboek van een dorpspastoor" verfilmen. Het scenario zal van hemzelf zijn en van Jean Bost.

Aan een medewerker van het weekblad „Spectateur" verklaarde Aurenche: „Ik zal het tegendeel maken van wat de Amerikaanse katholieke films zijn. De pastoor van Bernanos is noch zanger met een mooie stem, noch musicus, noch charmant. Integendeel, ten opzichte van zijn katholieke omgeving is hij een onhandig wezen, belachelijk en afkeerwekkend. Daarom is dan ook zijn enige vriend een gewezen priester, die de toog aan de kapstok heeft gehangen, die heel sympathiek is en tot wie hij tenslotte zijn toevlucht neemt om te sterven....."

E. V.

SPORT

K.S.C.

Bito Sr. — Bito Jr. 0—1.

Onze Politie

(Vervolg)

Daar deze factoren evenwel werden gemist, was een fiasco onvermijdelijk.

De bevolking begon van het optreden van de Koloniale militairen in de politiedienst schoon genoeg te krijgen en een algemeen verlangen ontstond naar een corps budgerpolitie, welk corps onder Gouverneur Nuyens in 1918 werd ingevoerd ter vervanging van het detachement marechaussee.

Dit burgerpolitiecorps werd in zijn geheel gesteld onder den Procureur-Generaal en bestond uit een Commissaris, een inspecteur en zoveel hoofdagenten, agenten 1e klasse en agenten als waarop bij de Koloniale begroting zou zijn gerekend.

Als plaatselijke hoofden der politie werden aangewezen:

op Curaçao in het stadsdistrict de Commissaris en in de overige districten de districtmeesters;

op de overige eilanden de gezaghebbers.

Deze indeling is tot op de huidige dag blijven bestaan, met dit verschil, dat de Commissaris is vervangen door den Commandant van het Corps Militaire Politietroepen.

Een belangrijk gedeelte van het detachement marechaussee ging over naar het Burgerpolitiecorps.

Jammer genoeg werd aan de hoofdzaak, te weten verheffing van het gehalte van het personeel, onvoldoende aandacht besteed, zodat geen verbetering ontstond, mede omdat bij het nieuwe corps de handhaving der discipline te wensen overliet.

Toen ongeveer terzelfder tijd de Petroleum Industrie zich hier vestigde, bleek al spoedig, dat een betere politie tot stand moest komen.

Te dien einde kwam in 1921 de oud hoofdinspecteur van de Amsterdamse politie, de heer Elhorst, uit Nederland met de opdracht een ontwerp-reorganisatie der politie in Curaçao samen te stellen. Zijn zending werd geen succes en hij keerde in 1923 onverrichterzake naar Nederland terug.

Inmiddels had in 1922 de bootwerkerstaking, waarbij de Commissaris werd neergeslagen en de hoofdagent der K.N.S.M. door de stakers tot bloedens toe over de straat werd gesleurd, ten duidelijkste aangetoond, dat de politie niet voor haar taak berekend was en werd het vraagstuk van de reorganisatie urgent met als gevolg, dat Gouverneur Brantjes een dienstreis naar Nederland maakte om terzake in overleg met het Opperbestuur te treden.

Als resultaat van deze besprekingen werd tot de invoering van een Corps Militaire Politietroepen besloten.

De burgerij, het Corps Politietroepen in Nederland niet kennende en een herhaling van de periode 1907 — 1918 vrezende, was heftig tegen dit besluit gekant.

Ondanks de talrijke bezwaren, o.a. door de Koloniale Raad naar voren gebracht, zette het Opperbestuur de reorganisatie door en kreeg Curaçao in 1928 een Corps Militaire Politietroepen, dat met alle takken van de politiedienst en bovendien met de defensie werd belast.

Het burgerpolitiecorps en de koloniale troepen werden opgeheven.

De Commandant Militaire Politietroepen werd Plaatselijk Hoofd der Politie in het stadsdistrict op Curaçao.

Objectief bezien, was een belangrijke schrede voorwaarts gemaakt.

Voor het eerst beschikte Curaçao over een gedisciplineerd, geoefend en geschoold politiecorps van hoog gehalte. Onder het kader bevonden zich verscheidene uitstekende instructeurs.

Bij de invoering werden echter twee ernstige fouten begaan.

In de eerste plaats is samensmelting van politie en defensie vooral in vredestijd een ongewenste figuur. In principe moet de politie op tactvolle wijze en met gebruikmaking van zo min mogelijk geweld haar wil aan het publiek opleggen, weshalve zij overeenkomstig dit beginsel wordt gevormd en geoefend.

De militair daarentegen wordt opgeleid voor het gevecht, dus voor het breken van 's vijands weerkracht door de vernietiging.

Een corps voor beide doelstellingen af te richten en geoefend te houden is weliswaar mogelijk, maar eist in de eerste plaats een biezonder hoog gehalte van de leden van zo'n corps, en voorts een zodanige sterkte, dat volop geoefend kan worden, hetgeen voor een militair politiecorps zou neerkomen op een sterkte dubbel zo groot als benodigd voor de politiedienst.

Het Corps Militaire Politietroepen van 1928 had echter nog geen personeel genoeg om de politiedienst behoorlijk te vervullen, zodat het niet te verwonderen was, dat de defensietaak op de achtergrond kwam, hetgeen bij de overval van Urbina in 1929 op duidelijke wijze tot uiting kwam.

De tweede fout was, dat bij de invoering van het corps geen rekening was gehouden met den eis van specialisatie, nodig bij elk politiecorps, dat belast is met de volledige politiedienst. Weliswaar werden sommige politiemilitairen met vreemdelingendienst en recherche belast, maar zij bij de overval van Urbina niet speciaal geschoold en misten de nodige ervaring. Het bleek, dat zij bij de overval van Urvina niet voor hun taak berekend waren.

Wederom was reorganisatie nodig en moesten politie en defensie gescheiden worden.

Het laatste kwam in 1929 vrij spoedig na de overval tot stand door een waldetachement mariniers in Curaçao te plaatsen.

De reorganisatie der politie kreeg eerst in 1932 onder Gouverneur Van Slobbe haar beslag en bestaat tot op heden.

Een Corps Burgerpolitie werd toegevoegd aan de bestaande Corpsen Militaire Politietroepen en Veldwacht.

Eerstgenoemd Corps werd in het biezonder belast met de havenpolitie, de vreemdelingendienst en de recherche, het Corps Militaire Politietroepen idem met de straatdienst, de verkeersregeling en de brandweer, terwijl de Veldwacht belast bleef met de veldpolitie.

De Commandant der Militaire Politietroepen bleef Plaatselijk Hoofd der Politie in het stadsdistrict op Curaçao en werd tevens technisch leider der Corpsen Militaire Politietroepen en Burgerpolitie.

Behalve voor wat betreft de Veldwacht had Curaçao met de reorganisatie 1932 politiepersoneel gekregen, waarmede te werken viel en waaruit een goede organisatie kon gevormd worden.

Vanzelfsprekend bestonden in het begin talrijke moeilijkheden.

Het Corps Militaire Politietroepen was nauwelijks de kinderschoenen ontwassen; het Corps Burgerpolitie moet zich nog aanpassen en in de Curaçaose gemeenschap groeien. Tussen de beide Corpsen ontstond een zekere animositeit, welke in de oorlogsjaren sterk is verminderd.

In het laatste decennium zijn de politie en brandweer gemoderniseerd en van de nodige technische middelen voorzien.

Een verkeersafdeling, een zeden- en kinderpolitie en een technische opsporingsdienst werden opgericht; de havenpolitie, welke was opgeheven, werd weer in het leven geroepen.

Indien de politie in de districten op Curaçao en op de eilanden Bonaire, St. Maarten, St. Eustatius en Saba op hoger pei stond, zou in het algemeen de politie in Curaçao de toets der critiek kunnen doorstaan.

De vraag zou dan ook gesteld kunnen worden of algehele reorganisatie der politie wel nodig is en of met een grondige verbetering van de Veldwacht niet kan worden volstaan.

De middelen, welke reeds nu, dus vóór de reorganisatie der politie, ter verbetering van de Veldwacht kunnen worden aangewend, zijn:

1. Het Corps Veldwacht te stellen onder eenhoofdige technische leiding en wel van den Commandant van het Corps Militaire Politietroepen.

2. Een kern van geschoold en ervaren kader, behorende tot de Corpsen Militaire Politietroepen en Burgerpolitie in te delen bij de Veldwacht.

Voorhands wordt als minimum indeling van drie sergeanten-majoor, tien sergeanten of hoofdagenten en 29 brigadiers of agenten 1e klasse voldoende geacht.

Voor zover voor dit personeel geen woningen te verkrijgen zijn, zullen in de nabijheid van de politieposthuizen gouvernementswoningen gebouwd moeten worden.

3. Het geschikt geacht personeel der Veldwacht op te leiden to een rang gelijkwaardig aan die van brigadier der Militaire Politietroepen of agent 1e klasse der Burgerpolitie.

4. Het personeel, dat niet geschikt is voor de sub 3 genoemde opleiding of niet opgeleid wenst te worden, bij het bereiken van de 50-jarige leeftijd te pensionneren en overigens zoveel mogelijk te doen overgaan in ongeveer gelijk bezoldigde andere gouvernementsbetrekkingen.

Zij zullen vervangen moeten worden door brigadiers, waarna over enige jaren bereikt zal zijn, dat ook het politiepersoneel in de buitendistricten van Curaçao en op de eilanden Bonaire, St. Maarten, St. Eustatius en Saba volwaardig is.

Vanzelfsprekend zou hiermede de belangrijkste stap gedaan zijn in de richting van de oplossing van het politievraagstuk, maar hiermede zou slechts bereikt zijn, dat Curaçao in plaats van twee, drie behoorlijke politiecorpsen zou hebben, terwijl de oplossing zal moeten zijn.

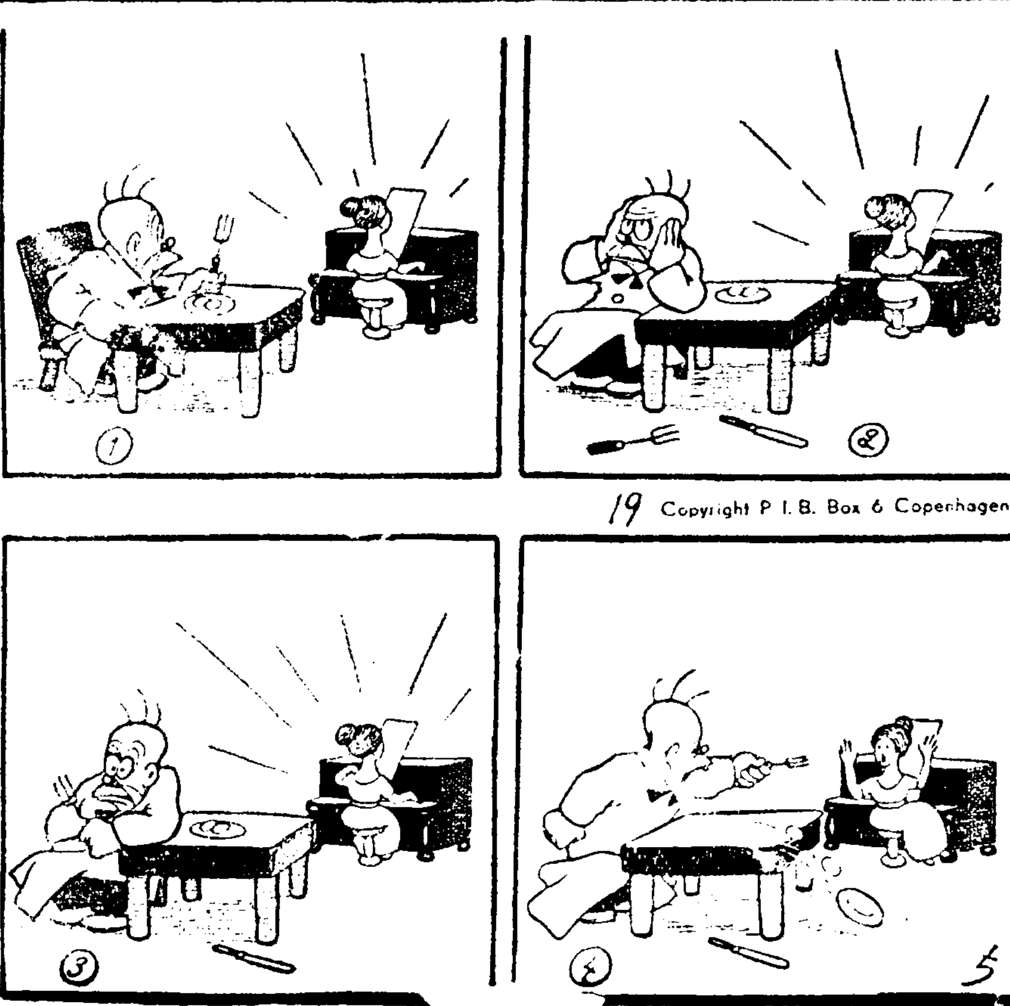
Een harmonisch samengesteld politiecorps van hoog gehalte voor het gehele Staatsdeel Curaçao.

De verschillen in bezoldiging, bevorderingskansen, rangindeling, geneeskundige behandeling enz., zullen dan verdwijnen, alsmede de bron van daaruit voortspruitende ontevredenheid en animositeit bij het personeel.

De vage gezagsverhouding tussen het personeel van de bestaande drie corpsen zal plaats maken voor een scherp omlijnde bij het nieuwe corp.

Een eenhoofdige leiling, uniforme kleding, centrale opleiding, dezelfde dienstvoorschriften en reglementen voor allen zullen evenals de hiervoren genoemde opheffing der verschillen de corpsgeest versterken.

Al deze factoren, in het verleden zeer ten nadele van de Curaçaose politie en gemeenschap verwaarloosd of slechts voor korte tijd van kracht, maken het nodig de Curaçaose politie te reorganiseren tot een eenheidscorps, temeer daar het bestaan van drie politiecorpsen op een zielenaantal van minder dan 150.000 organisatorisch niet te verdedigen is.



ADAMSON GE NIET ZICHTBAAR.

Brandend Geheim

De stichter der Dominicanen-orde

Onder de grote figuren uit de hoogbloei der Middeleeuwen schijnt geen gestalte moeilijker te benaderen dan die van den gezegenden Vader Dominicus van Calaruega.

Opvallend is hoe tot in onze dagen toe misgetast wordt in het beschrijven van zijn geestelijke eigenaard. Het is of de auteurs terugschrikken, wanneer zij zich ertoe zetten uit het voorhanden liggend materiaal het beeld te construeren van den stichter der Dominicanenorde. Men durft blijkbaar de oude texten niet goed aan. En met wantrouwen bejegent men de ontroerende bewoordingen van Dominicus' opvolger Jordanus van Saksen die twaalf jaar na de dood van den stichter als eerste zijn indrukken neerschreef in een eenvoudig, melodieus Latijn, dat doorzongen is van zijn diepste bewondering.

Een gelijke terughoudendheid kenmerkt de weergave der beeldende kunsten. Het is merkwaardig hoe psychologisch scherp ontledende kunstenaars als Gentile Bellini en de gevierde El Greco de authentieke beschrijving van Dominicus' uiterlijk geheel verwaarloosden. Zij vonden blijkbaar in de **Relatio** van Cecilia Cesarini geen steunpunt voor de uitbeelding van zijn karakter. En toch, het staat er zo scherpomlijnd: Dominicus was middelmatig van lengte en nogal mager. Hij had een mooi, enigszins rood getint gezicht, rossige haren, rossige baard en prachtige ogen. En het was of er een glans van zijn voorhoofd viel, een warme gloed van tederheid en vreugde.

Met typisch vrouwelijke opmerkingsgave tekent de vrome zuster in haar notities aan: „Hij had lange, schoongevormde handen en een nobele, sonore stem". Hij kon een ridder zijn uit een oud heldendicht en het christendom verdedigen tegen de Moren, gelijk zijn Castiliaanse voorvaderen deden......

Hoe geheel anders zag hem El Greco, toen hij hem met al het pathos van zijn barokke inspiratie huiverig en donker plaatste tegen de rotspartijen van Ros-Amadour, waar hij zijn nachten doorbracht in brandend gebed!

Of — opvallende tegenstelling — Fra Angelico's sublieme portretten in de kloostercellen van San Marco, duizendmaal gecopieerd en om hun wonderlijke zuiverheid duizendmaal verheerlijkt...... Benedaeren zij Dominicus' eigenaard? —

Zo komt men ertoe te veronderstellen dat juist in deze onzekerheid van uitbeelding en beschrijving de sleutel ligt voor het doorgronden van dit karakter. Zou het niet mogelijk zijn dat de eenzijdige weergave in litteratuur en beeldende kunst een blijk is van onvermogen? De figuur van S. Dominicus zou zó rijk-geschakeerd kunnen zijn, dat zij niet te vangen ware in een enkele of zelfs in verschillende beschrijvingen.

En inderdaad moet hier de oplossing worden gezocht. Wanneer men lange tijd mocht leven van zijn geest en zijn kostbaar patrimonium, begint men te begrijpen hoe gecompliceerd en tegelijk hoe ongewoon synthetisch de lijnen van dit karakter samenvloeien.

Een tiental jaren geleden werd dit reeds opgemerkt door p. Walfried Ludwig in het Gedenkboek op het zevende eeuwfeest van S. Dominicus' heiligverklaring. Met fijnzinnige oplettendheid benaderde hij de wezenstrekken van den heilige, en zo krijgen wij een karakterbeeld, dat ons verbaast om zijn contrasten.

Het verstilde studieleven van vijf-en-dertig jaren verbleekte eens bij de gloed van zijn enerverend apostolaat. Toch bleven zijn geest en zijn hart rustig verwijlen in God en verloor hij zich nooit in zijn activiteit.

Zonder twijfel was Dominicus een roekeloos Godsbetrouwer, maar tegelijk geldt hij als de meeste prudente, meest bedachtzame en meest berekenende Ordestichter der Middeleeuwen, wiens Constituties aan duidelijkheid niets te wensen overlaten.

En als men verwonderd mocht zijn om de vooruitstrevendheid van zijn ideeën waar hij brak met tal van oude monastieke wetten, evenzeer moet men zich verbazen om zijn principieel vasthouden aan eerbiedwaardige kloostertradities.

Hij was een man van doelbewuste wil, vol stoutmoedige initiatieven, onverzettelijk wanneer het om de verdediging der waarheid ging; hard en ongenadig voor zichzelf in zijn nachtelijke kastijdingen. Hij hunkerde met nauwbedwongen hartstocht naar de verschrikkingen van het martelaarschap en liep moorddadige aanranders opzettelijk tegemoet. Met huiveringwekkende preciesheid heeft hij het lijden beschreven dat hij begeerde...... En zie nu, hoe deze krachtfiguur in zijn hart een tederheid besloot zó kinderlijk en zó ontvankelijk dat men niet wist of men liever door hem geprezen dan wel berispt werd. Hij leefde in een staat van voortdurende bewogenheid, altijd opnieuw ten uiterste ontroerd door het mensenleed dat hem overweldigde. Jordanus van Saksen schrijft van hem dat hij zeer veelvuldig en zeer overvloedig weende en als van nature tranen sortte met die bedroefd waren.

Het geheim van Dominicus' schijnbare ondoorgrondelijkheid ligt dan ook in het harmonisch samengaan van de meest tegenstrijdige elementen. Zulk een gecompliceerde en tegelijk zo volkomen evenwichtige ziel valt bijna buiten het bereik van onze waarneming en zeer zeker buiten het bereik van onze noodzakelijke-eenzijdige uitbeelding.

Rest ons evenwel te verklaren hoe een leven van zulk een inspanning mogelijk kon zijn. Het constateren der synthese kan ons niet geheel voldoen, waar wij de krachtbron willen naspeuren, waaruit dit alles verklaarbaar wordt.

Men kan nu zonder twijfel wijzen op het feit, dat Dominicus geboren Spanjaard was. De Spaanse ziel kent verwonderlijke contrasten. Met een nietsontziende hartstocht voor de tastbare realiteit verenigt zij een duistere hunker naar het visionaire, het bovenzinnelijke. De Spaanse schilderkunst met haar hoogtepunten Greco, Velasquez, Ribera en Goya legt hiervan een onmiskenbaar getuigenis af. En hoewel de blonde Dominicus uiterlijk weinig op een Spanjaard geleek; past zijn gecompliceerd temperament volkomen in het Spaanse wezen. Hij zou deel kunnen uitmaken van de nobele ridderstoet die Theotocopuli uitbeeldde op zijn „**Begrafenis van Graaf d'Orgaz**" met eenzelfde grandezza in zijn houding, dezelfde mysterieuze geslotenheid rond zijn lippen en in zijn ogen dezelfde zachte melancolie.

En men zou achter dit voorkomen het contrastrijke karakter bevroeden dat...... door eeuwenlange, hoofse beschaving in godsdienstzin en geestesvorming geadelde aristocratie waaruit Dominicus geboren werd.

Maar de beklemtoning van het typisch Spaanse in zijn wezen verklaart zijn gestalte niet ten volle. Het bestaan der contrast wordt daardoor wel duidelijker, maar wij tasten nog in het duister omtrent de verklaring hunner frappante synthese.

Nu bezat de heilige zonder twijfel een natuur begaafd met vele gelukkige disposities. Jordanus schrijft van hem, dat hij door allen bemind werd, en elders, dat hij altijd gelijkmoedig was en straalde van vreugde, tenzij het tot medelijden werd bewogen of zich liet kruisigen door de zonden der mensen **peccata aliorum cruciabant eum.** — Zulke gelukkige naturen zoeken als vanzelf naar evenwicht in hun denken en doen. Maar doorgaans verbindt hun gelijkmoedigheid geen uitersten: bij Dominicus overspande zij afgronden......

Daarmee legde hij zichzelf en de zijnen het devies op dat S. Thomas van Aquino later zou formuleren: **contemplari et contemplata aliis tradere;** schouwend leven in Godsverbondenheid en het in contemplatie gewonnene uitdragen naar de zielen.

Zelfs is Dominicus in dit alles heldhaftig voorgegaan. Er staat van hem geschreven, dat hij slechts met of over God sprak. Hij bracht de nacht door in gebed, pernoctans in oratione.

Op zijn eindeloze tochten nodigde hij zijn genoten uit aan God te denken. Vindingrijk in zijn onafgebroken adoratie bedacht hij een heel systeem van kniebuigingen en prostraties, gebaren en gebeden. En als hij doodmoe telkenmale overmeesterd werd door de slaap, vond men hem liggend op de altaartrappen.

Zo heeft Dominicus met al de hartstocht van zijn brandende ziel geheel zijn wezen, zijn verstand en zijn hart en zijn lijdend lichaam gedwongen naar het leven in God. En iedereen weet welk een kracht er uitgaat van een mens die onafgebroken wordt voortgestuwd door één gedachte; hoe alle wegen van zulk een leven licht ontvangen van het lichtende ideaal.

Wellicht wordt aldus meer begrijpedlijk is, hoe zo tegenstrijdige wezenstrekken en begaafdheden konden samenvloeien in een heiligheidskarakter dat ons steeds meer verbaast door zijn eenheid en gaafheid.

En wie, zoals velen in onze dagen, onder de bekoring mocht geraken van Dominicus' persoon en van de adel zijner spiritualiteit, en eigen en andere ziel hersteld wil zien in haar verheven geestelijke waarden, vergete niet zich te bezinnen op het rijkste dat wij in ons dragen: Gods eigen geheimzinnig leven.